

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/186/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211206391
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2211206391.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 36 854 140, zastúpeného advokátom: JUDr. Branislav Zuberec, so sídlom Bratislava, Michalská 9, proti odporkyňi: B. B., nar. XX.X.XXXX, bytom L. Q., Á. V. XX/XX, t.č. L. Q., Z. nám. XXXX/XX, o zaplatenie 2.428,54 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 12.3.2012 č.k. 10C/92/2011-49 v spojení s opravným uznesením zo dňa 26.4.2012 č.k. 10C/92/2011-55- v časti zročnosti, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa zročnosti pohľadávky m e n í tak, že odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi pohľadávku priznanú citovaným rozsudkom v splátkach po 80,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, počínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom v spojení s jeho opravným uznesením prvostupňový súd v podstatnom vyhovel žalobe navrhovateľa a odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 2.428,54 Eur spolu s úrokom z úveru zo sumy 1.655,- Eur vo výške 12% ročne od 17.1.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 1.655,- Eur ročne vo výške 9% ročne od 17.1.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 194,33 Eur vo výške 9% ročne od 17.1.2011 do zaplatenia a úrokom zo sumy 71,90 Eur vo výške 25% ročne od 30.1.2011 do zaplatenia, trovy konania právnenému zástupcovi navrhovateľa vo výške 406,28 Eur, v mesačných splátkach po 30,- Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku (v časti úroku z omeškania nad 9% ročne) súd návrh zamietol. Rozhodnutie v odvolaní napadnutej časti týkajúcej sa splatnosti pohľadávky prvostupňový súd odôvodnil výlučne tým, že odporkyňa pracuje len na dohodu, má príjem 50,- Eur mesačne, je evidovaná v zozname uchádzačov o zamestnanie, pričom dostáva 62,- Eur mesačne, teda spolu má príjem 112,- Eur. S poukazom na tento príjem odporkyňi súd povolil zaplatiť v dlh v mesačných splátkach po 30,- Eur od právoplatnosti rozsudku tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, pričom dátum splatnosti splátok neurčil.

Proti tomuto rozsudku výlučne v časti, ktorou súd povolil priznanú pohľadávku uhradiť v mesačných splátkach po 30,- Eur, podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že celý dlh uloží odporkyňi zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľ si zároveň uplatnil

náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby vo výške 130,66 Eur. Súčasne požiadal o opravenie chyby v rozsudku, keď súd nesprávne vo výroku namiesto dátumu 17.1.2011 uviedol dátum 17.11.2011. S poukazom na ust. § 1 ods. 1, 2, § 2 Občianskeho zákonníka a § 1 a § 3 Občianskeho súdneho poriadku poukázal na to, že splátky, ktoré súd povolil odporcyni v sume 30,- Eur mesačne sú ešte nižšie ako boli pôvodne dohodnuté splátky spotrebiteľského úveru vo výške 66,35 Eur mesačne. Zdôraznil, že iba úroky z úveru a úroky z omeškania, na ktorých zaplatenie sa prednostne započítava plnenie, predstavujú sumu približne 32,- Eur mesačne. Súdom určená splátka 30,- Eur mesačne teda nepostačuje ani na úhradu úrokov z poskytnutého úveru a súdom priznaná suma by tak nebola nikdy reálne zaplatená (ak by nedošlo k zosplateniu celého dlhu). Povoľením odporcovi uhrádzať priznanú sumu v mesačných splátkach po 30,- Eur súd zapríčinil, že sa zaplatenie žalovanej sumy stalo fakticky nevyhnutné. Aj v prípade, že by odporca v splátkach po 30,- Eur splácal len dlžnú istinu, doba splatnosti by predstavovala takmer 7 rokov od právoplatnosti súdneho rozhodnutia, čím by bola podstatne prekročená aj konečná lehota splatnosti úveru 15.10.2008. Súdom určená výška splátok teda nezodpovedá odvolateľom citovaným základným zásadám Občianskeho súdneho konania, a v dôsledku neprimeranej výhody poskytnutej odporcovi došlo aj k porušeniu rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala. K doručenému odvolaniu navrhovateľa predložila písomné vyjadrenie, ktorým navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Poukázala na to, že pôžičku nevedela platiť z dôvodu, že sa dostala do tiesnivej životnej situácie, keďže stratila zamestnanie a musela predať aj byt, kde mala trvalé bydlisko. Teraz žije so svojou plnoletou dcérou, ktorá je nezamestnaná od novembra 2011, v nájme. Nájomné vo výške 300,- Eur platia s pomocou kamaráta dcéry, inak by prišli aj o strechu nad hlavou. Odporkyňa v súčasnosti pracuje na dohodu a mesačne dostáva 50, Eur (o čom pripojila dohodu o vykonaní práce) a od 1.3.2012 dostala sociálne dávky vo výške 62,- Eur (o čom pripojila rozhodnutie ÚPSVaR Dunajská Streda zo dňa 6.3.2012). Uviedla, že svoj dlh je ochotná a chce uhradiť, ale bohužiaľ inak ako v mesačných splátkach po 30,- Eur to nedokáže.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, teda výlučne v časti splatnosti priznanej pohľadávky (§ 212 ods. 1 O.s.p. a § 206 ods. 3 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zročnosti s použitím § 220 O.s.p. zmeniť.

Už právoplatnou časťou preskúmaného rozsudku (§ 206 ods. 3 O.s.p.), prvostupňový súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi istinu 2.428,54 Eur spolu s úrokom z úveru zo sumy 1.655,- Eur vo výške 12% ročne od 7.1.2011, úrokom z omeškania zo sumy 1.655,- Eur vo výške 9% ročne od 7.1.2011, úrokom z omeškania zo sumy 194,33 Eur vo výške 9% ročne od 7.1.2011 a s úrokom zo sumy 71,90 Eur vo výške 25% ročne od 30.1.2011, všetko až do zaplatenia, ako i trovy konania vo výške 406,28 Eur, pričom toto všetko umožnil odporcyni zaplatiť v mesačných splátkach po 30,- Eur mesačne s poukazom na jej pomery.

V zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vyššie citované zákonné ustanovenie zakotvuje trojdňovú paričnú lehotu, do ktorej je potrebné povinnosť uloženú v rozsudku splniť. Zároveň ale umožňuje, s prihliadnutím na okolnosti každého konkrétneho prípadu a pomery účastníkov, určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti musí určiť vo výroku rozsudku. Hľadiská pre úvahu súdu, či má priznať odporcovi,

ktorému platobnú povinnosť určil, výhodu splátok, budú najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť odporcu i v konaní prejavená snaha o plnenie záväzku, možnosť navrhovateľa domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom stanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v danom prípade vzhľadom k osobným pomerom navrhovateľa príliš ťaživé.

V danom prípade prvostupňový súd poskytnutie výhody splátok odporkyňi odôvodnil jej pomermi s tým, že má celkový príjem iba 112,- Eur mesačne. Opomenul pritom v rámci podmienok splatnosti určiť, ku ktorému dňu v mesiaci budú určené splátky splatné.

Odporkyňa v odvolacom konaní pripojenými listinnými dôkazmi preukázala, že jej pravidelným mesačným príjmom je príjem z dohody o vykonaní práce od 1.1.2012 vo výške 50,- Eur mesačne. Zároveň od 1.3.2012 poberá sociálnu dávku vo výške 62,50 Eur. Keďže Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede jej rozhodnutím priznal uvedenú dávku v hmotnej núdzi, pričom musel posudzovať všetky jej majetkové pomery, je zrejmé, že odporkyňa je nemajetná. Z uvedeného je zrejmé, že predmetný dlh by nedokázala uhradiť jednorazovo v paričnej lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, keďže vzhľadom na jej pomery by sa jej zrejme nepodarilo na zaplatenie danej sumy získať ani iný úver, či pôžičku. Vzhľadom na to bolo dôvodným, aby súd s použitím cit. § 160 ods. 1 veta druhá O.s.p. určil, že predmetné peňažné plnenie je možné vykonať v splátkach, ktoré ale musia byť primerané. Podľa zaužívanej súdnej praxe v zásade platí, že splátky peňažného plnenia by mali byť súdom určené tak, aby bol celý dlh uhradený najneskôr v horizonte troch rokov. Ak by mala byť v tejto lehote navrhovateľovi uhradená iba predmetným rozsudkom priznaná istina, splátky by museli dosahovať sumu 67,46 Eur mesačne. Predmetom priznaného plnenia ale okrem istiny sú i úroky z úveru a úroky z omeškania a napokon i náhrada trov konania priznaná navrhovateľovi. Nebolo možné ponechať bez povšimnutia, že odporkyňa dosiaľ ani s čiastočným splácaním dlhu dobrovoľne nezačala. Po zohľadnení všetkých týchto okolností, s prihliadnutím na výšku priznaného plnenia i na platobnú schopnosť odporkyne, odvolací súd bol toho názoru, že primeranými splátkami sú splátky po 80,- Eur mesačne.

Je potrebné prisvedčiť námietkam odvolateľa, že prvostupňový súd pri určení výšky splátok jednostranne zohľadnil iba pomery odporkyne a jej platobnú schopnosť, pričom na druhej strane nezohľadnil výšku priznaného plnenia a skutočnosť, že tak nízke splátky neprimeraným spôsobom zasiahnu do práv navrhovateľa. I odvolací súd zhodne s navrhovateľom je toho názoru, že splátky peňažného plnenia nemôžu byť určené nižšou sumou, než mesačné príslušenstvo priznanej istiny, keďže pohľadávka by tak navrhovateľovi v určených splátkach nebola nikdy reálne zaplatená. Je tiež neprimeraným, ak súd rozvrhne uhradenie priznaného peňažného plnenia v takých splátkach, že len úhrada istiny by trvala sedem rokov, teda čas viac ako dvojnásobne presahujúci súdnou praxou zaužívanú dobu troch rokov na splatenie dlhu. Výhoda poskytnutá odporkyni v podobe umožnenia uhradiť dlh v splátkach po 30,- Eur mesačne je potom zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti postavenia navrhovateľa a porušuje tým rovnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa zročnosti rozsudkom priznaného peňažného plnenia zmenil tak, že odporkyni umožnil predmetným rozsudkom priznané peňažné plnenie zaplatiť navrhovateľovi v mesačných splátkach po 80,- Eur, pričom zároveň určil za deň splatnosti vždy 15. deň v mesiaci, s tým že splácať dlh je potrebné od právoplatnosti tohto rozsudku a omeškanie s plnením čo len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V odvolacom konaní mal každý z účastníkov iba čiastočný úspech, keďže navrhovateľ sa domáhal, aby bolo odporkyni uložené zaplatiť celý dlh v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a odporkyňa sa domáhala, aby bol rozsudok prvostupňového súdu vo výške splátky 30,- Eur mesačne potvrdený, v dôsledku čoho odvolací súd v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.